

בס"ד

פרשת תצא

כי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבית שבי. מה כתוב למעלה (בסוף פרשת שפטים): **כי תעשה הישר בעיני ה'.**

והחיד"א צאהבת דוד (דרוש י"ז) דריש סמיכות הפרשיות, וגם אכן נימא זה מילתא בעזר אדון הכל.

דהנה כבר כתב החובות הלצנות (שער יחוד המעשה, פרק ה')¹, שראוי לאדם לידע, שהשונא הגדול ביותר שלו, הוא היצר הרע, המבקש להאזינו משגי העולמות, עכ"ל.

ומבואר עוד בחובות הלצנות (שער יחוד המעשה, פרק ה')², כי היצר הרע אינו דומה לשאר אויבים שיש לאדם. כי כל אויב,

לאול

דורשי רשומות דרשו רמזים שונים בראשי תיבות של אלו"ל. אלו"ל נוטריקון – א'ני ל'דודי ו'דודי ל'י, אלו"ל נוטריקון – ו'יאמרו ל'אמור א'שירה ל'ה, אלו"ל נוטריקון – ו'מל ה' אלקיך א'ת ל'בבך ו'את ל'בב זרעך, אלו"ל נוטריקון – א'יש ל'רעהו ו'מתנות ל'אביונים, ויתכן לומר בביאור הדברים ולחברן יחד,

ובהקדם עפ"י דא"י בחובות הלצנות (שער עבודת אלקים בהקדמה) דעל האדם להודות לה' וילמד מאהבת האב על הן אשר על אף שהוא מכון רק לטובת עצמו כי הן הוא נח מהאב ומרחם עליו מעט טבעו אשר נשרש בקרבו כרחם אב על בנים, עכ"ל חובה על הן לכדו ולירא מפניו ולגמול לו כגמולו, והנה כי כן העשיר על העני, כי גם העשיר אשר נותן דקה לעניים אינו עושה זאת כי אם לטובתו כדי לקבל שכר שמים, או משום שהוא מפחד משום גלגל החזור בעולם, ובכל זאת מחוייב העני להודות לו על חסדו וטובו, על אמת כמה וכמה הקצ"ה מלך מלכי המלכים אשר מטיב איתנו אף ורק מפני שחפץ להטיב לנו ללא כוונת תועלת רק נדב וחסד מאתו ית' כ"ש שאנו מחוייבים להודות לו על כל הטוב והחסד ולעבוד אותו תמיד.

ומבואר עוד בחובות הלצנות (שער חשבון הנפש, פרק ג, חשבון השמונה עשר)³, כי אדם צריך להתבונן בחסדי המקום, שנחן לו רשות לקרוא אליו בעת צרה, עכ"ל.

ובבן בחודש אלול אשר הוא זמן תשובה ותיקון המעשים, שפיר רמזו בשם זה א'ני ל'דודי ו'דודי ל'י, דהיינו לשוב אל ה' בתשובה שלמה ואמיתית ולעבדו בכל לבב, וגם ו'יאמרו ל'אמור א'שירה ל'ה' שאנו מחוייבים לשיר ולהודות לה' על כל חסדיו, שנחן לו רשות לקרוא אליו בעת צרה, וילמד האדם מא'ת ל'בבך ו'את ל'בב זרעך, וגם מוא"יש ל'רעהו ו'מתנות ל'אביונים, אשר שם על אף שמתכוונים לטובת עצמם כנ"ל, ובכל זאת מחוייבים להודות להם ולהשיב להם כגמולם, על אמת כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת למקום עלינו אשר מטיב איתנו תמיד ללא כל מטרה, רק מפני שחפץ בטובתנו, בודאי שחייבים להודות לו ולהללו בפינו.

וי"ל עוד דרמזו בפסוק זה בפשטות א'ני ל'דודי שבוודאי אני חייב להודות להקב"ה, מפני שד'דודי ל'י, שהקב"ה כשמרבה לחטיב אתי, זה רק מפני שחפץ לחטיב לי, וללא מטרה אחרת.

¹ נצוח פעם ומאה פעמים, בין שנצח אותך, בין שנצחתו. כי אם ינצח אותך, ימיתך, ואם תנצח אותו פעם אחת, יאריב לך כל ימך לנצח אותך, כמו שאמרו רז"ל (אבות ב, ד) אל תאמין בעצמך עד יום מותך, עכ"ל.

² וזה לשונו: שיתבונן ערכו בבריאה בין העליונים והתחתונים, ויתבאר לו קטנותו וזעירותו בין יצירות הבורא יתברך וכו'. ויפתכל אחר כך כמה שחלק הבורא מן הגדולה לאדם וכו', וחרים מעלתו בשבח ובחוראתו לבורא, ובקראו אליו בצרות, עכ"ל.

¹ וזה לשונו: בן אדם, ראוי לך לדעת, כי השונא הגדול שיש לך בעולם הוא יצרך וכו', והוא מורה אותך בחציו הממיתים לשרשך מוארץ חיים, עכ"ל.

² וזה לשונו: ומן התימנה, אחי, כי כל איב שיש לך, בשתנצח אותו פעם ושתים, ירף ממך, ולא יעלה על לבו לחלחל בך, לדעתו יתרון כוחך על כוחו, והוא מתייאש מנצח אותך ומגבור עליך. אבל היצר אין מספיק לו ממך